

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cl. Viri Valerii Andreae Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXXVII. De Poenis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62934)

Vide G.
Pap.
q. 32. &
34. Dam
hand.
prax.
erim. c.
78.

quodam, & c. Mores verò usum repres-
saliarum probant, concurrentibus his,
justâ causâ debiti vel delicti, conque-
stione apud Principem, & auctoritate
publica vel Principis, pignorationes
ejusmodi concedentis.

De Pœnis.

TIT. XXXVII.

Damno reparato, refusiisque expensis,
tenetur insuper reus ad pœnam sive
satisfactionem delicti, impostam
vel à lege seu canone, vel, si nulla
certa pœna canonibus sit statuta, ar-
bitrio, judicis infligendam.

Quid igitur est Pœna?

Est supplicium, quo quis ob deli-
ctum afficitur, sive noxæ vindicta,
seu delictorum omnium coercitio aut
satisfactio, à lege vel ministro legis
imposita. Vel brevius, est afflictio ad
vindictam criminis seu culpæ imposi-
ta. Afflictio inquam, qua quis puniatur
& premitur, vel in corpore, vel in statu
suo, vel etiam in ære & bonis fortunæ,
quæ pœna vocatur pecuniaria.

Quotuplex est Pœna Canonica?

Alia est Ordinaria, partim à jure
scripto, id est lege vel canone, partim à
non scripto statuta. Alia Arbitraria, seu
pro judicis arbitrio infligenda.

II.A.

e. Dile.
titus 11.
h. r.

Vulting.
hic ha.

d. c. 11. h.
2. & l. 3.
D. eod.

II. Alia est Civilis, alia Criminalis.

Illa utilitati privatorum & patri læsæ applicatur; hæc ad vindictam publicam spectat. Ad civilem refertur pœna Conventionalis, quæ contractibus apponi solet: inter criminales pœna recensetur pecuniaria,

Pœna Conventionalis quæ, & an licitè exigatur hoc jure?

Pœna conventionalis dicitur, quæ contractibus apposita ex conventionione partium contrahentium committitur, solvenda ab eo, qui contractum violat, eundem observanti. Hanc etiam admittunt Canones, saltem quatenus concurrat legitimum interesse, & pro faciliori coactione partis ad observandum & adimplendum contractum. *c. 7. h. t. c. c. Per tuas sup. De arb.* Nisi pœna fuerit adjecta quantitati solvendæ, in fraudem & ultra modum legitimum usurarum; hæc enim peti non potest. Similiter pœna conventionalis peti non potest, utroque contrahentium æquè contractum violante, *arg. l. 15. C. de u-* cum ad pœnam uterque obligaretur: *sur. c. c. 9. h. t.* quia pœna unius cum alterius pœna compensatur.

Pœnam pecuniariam quando rectè imponit iudex Ecclesiasticus?

Quando nulla alia pœna certa per Canones statuta est: tunc enim arbitrio

xc.

c. 3. h. t. relinquitur iudicis, ut loco pœnæ cor-
 e. 4. sup. poralis, aut alterius, pœnam infligat
 de rapio- pecuniariam. Ita tamen, ut, quando pe-
 rib. & c. cunia aliquem mulctat, omnem avaritiam
 4. sup. de ritiam vitet suspicionem. Et quidem se-
 off. jud. cundum canones pecuniæ sic exactæ
 deleg. d. pars dimidia in utilitatem Ecclesiæ, al-
 e. 3. Sess. tera dimidia in eleemosynam erogari
 25. c. 3. de jubetur. Concil. quoque Trid. eandem
 reform. pecuniam piis duntaxat usibus desti-
 nandam esse decrevit.

*Qua præterea sunt pœna Canonica
 criminales?*

Ex sunt variæ, pro varietate & gra-
 vitate criminum: & vel sunt *Spirituales*,
 ut Excommunicatio, Suspendio, & In-
 terdictum, de quibus infra Tit. xxxix,
 vel *Corporales*, quæ circa corpus ver-
 santur.

c. pen. in I. Pœna Carceris perpetui: quæ & ca-
 sine sup. piralibus adnumeratur, iis scilicet casti-
 De har. bus, quibus in foro laico vita adimere-
 e. 27. in tur.

sine ruf. II. *Detractionis in Monasterium*, ad a-
 De v. S. gendam inibi pœnitentiam: quæ pœna
 Abbas in hodie in usu esse desit.

e. Tit. 6. III. *Depositionis* ab Ordinibus ac gra-
 h. t. d. c. 6. dibus Ecclesiasticis ab omni officio ac
 beneficio, ideoque non nisi pro enormi
 admodum & gravi crimine imponen-
 da: sive ea Verbalis sit, quæ solis fit ver-
 bis,

bis, & Depositiō Simplex dicitur. sive
Realis seu Actualis, quæ & Solemnis,
quia fit solemnī degradatione; & nihil
aliud est quàm executio depositionis
verbalis, adhibito certo numero Epif-
coporum, veluti in depositione Pres-
byteri sex, in depositione Diaconi tri-
um, vel loco Episcoporum totidem
Abbatum, usum mitræ & baculi ha-
bentium; vel si nec illi commodè habe-
ri poterunt, sufficiat adhiberi alias gra-
ves personas in dignitate Ecclesiastica
constitutas, & juris scientiâ commen-
datas. Detractisque Clerico vestibus &
in signibus Ordinis sui, ad instar exau-
torationis militaris, atque exutus o-
mni privilegio Clericali, tanquam lai-
cus relinquitur, puniendus judici
laico, & quidem continuò post de-
gradationem.

*c. in Felix
xv. q. 7.*

*Sess. 13. c.
4. de ref.*

*c. 10. h. r.
can. In-
ventum.*

*xvi. 47.
Et ibi gl.*

IV. *Ademptionis sive Privationis* offi-
ciorum & beneficiorum: quæ gravis
quoq; pœna censetur, non nisi pro gra-
vibus delictis & casibus in jure expref-
sis imponi solita. His alii addunt pœ-
nam damnationis ad triremes, exilii,
fustigationis ac verberum, ea tamen
moderatione adhibita, ne flagella in
vindictam sanguinis transire videan-
tur.

*c. 24. inf.
de sent.
excom.
Et c. 4.
sup. De
raptor.*

De